

Nr 228.

Af herr **Rissén**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande af tullverkets utgiftsstaten för år 1911 m. m.

I kungl. propositionen, nr 60, till innevarande års Riksdag angående förslag till ny aflöningsstat för tullverket år 1911 m. m. föreslår Kungl. Maj:t att i aflöningsreglementet för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning skall införas följande bestämmelse:

»Vaktmästare, hvilken, efter generaltullstyrelsens medgifvande, användes till andra göromål än sådana, som i allmänhet tillhöra vaktmästarebefattningen, må för sådan tjänstgöring kunna af styrelsen tilldelas särskildt arvode, beräknadt efter 100 kronor för år.»

Den kungl. kommissionen, som haft att granska tullverkets stater, säger i berörda sak följande:

»Den representant för tullverkets nuvarande betjäntkår, hvilken varit inkallad till kommissionen för öfverläggning och upplysningars afgifvande, har hos kommissionen gjort framställning, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att bereda dugliga och framåtsträfvande vaktmästare möjlighet att få förrätta andra och mera ansvarsfulla göromål än egentlig bevakningstjänst samt därigenom i allmänhet åstadkomma höjning af vaktmästarekårens anseende och äfven dess ekonomiska ställning.»

Och säges därpå vidare:

»Enligt hvad kommissionen inhämtat, förekommer redan nu sådan användning af vaktmästare, om än i jämförelsevis mindre betydande omfattning, i det att *dels* generaltullstyrelsen förordnat, att, därest för vägning af spannmål och annat gröfre gods tillgång till e. o. tjänstemän skola saknas, tullförvaltningen må uppdraga åt betjante, som för-

valtningen anser därtill lämpliga, att under tjänstemans öfverinseende förrätta sagda bestyr, *dels* å vissa platser, där behof af förstärkt bevakningsbefäl framträd, vaktmästare förordnats att med bibehållande af aflöningen vid vaktmästaretjänsten och således utan särskild godtgörelse, tjänstgöra såsom uppsyningsman, *dels ock* statistisk attestering af utförelsegods varit anförtrodd åt vaktmästare.»

Med anledning häraf föreslår Kungl. Maj:t ofvan citerade belopp å 100 kronor per år.

Då sådan förrättning, som ej kan anses tillhöra vaktmästarebefattningen, nu i regel utföres af tjänstemän och därmed ansetts vara af så grannliga beskaffenhet, att för denna förrättnings utförande erfordras s. k. tjänstemannakompetens, synes det helt naturligt, att de föreslagna 100 kronor per år, som skola utgå till den tjänstförrättande vaktmästaren, ej stå i rimlig öfverensstämmelse med tjänstgöringens art och ej heller med den ersättning, som utgår, då dylik tjänstgöring förrättas af högre tjänsteman. Ett förhöjdt belopp utöfver det, som Kungl. Maj:t i föreliggande fall föreslår åt vaktmästaren, torde därför kunna anses väl motiveradt. Då skötandet af den angifna mera ansvarsfulla tjänstgöringen torde kunna jämföras med den förrättning personalen vid kungl. postverket har att utföra i egenskap af t. ex. förste postvaktmästare torde äfven en jämförelse med denna vid bestämmande af storleken af den ersättning, som skall utgå till den ifrågakvarande tjänstemannen vid tullverket, äga rum.

På grund häraf tillåter jag mig föreslå, att med ändring i Kungl. Maj:ts proposition Riksdagen ville besluta, att 20 kronor per månad måtte tilldelas vaktmästare, som beordras att utföra sådan förrättning, som ej kan anses tillhöra vaktmästarebefattningen.

* * *

Den kommission, som granskat tullverkets stater, har äfven haft till behandling en af Sveriges tullmannaförening gjord framställning om utsträckning af rätten till fri beklädnad, i hvilken framställning bland annat begärts, att personalen jämväl komme i åtnjutande af fri linnebeklädnad. Denna framställning har emellertid ej af kommissionen och ej heller af Kungl. Maj:t vunnit beaktande. Då emellertid nämnda förman tilldelas de flesta likställda befattningshafvare i statens tjänst såsom t. ex. åt järnvägs-, post- och telegrafpersonalen samt likaledes åt personal vid fångvården, riksbanken och riksgäldskontoret, synes det mig

som att rättvisan bjöd det äfven ifrågavarande personal vid tullverket må komma i åtnjutande af sådan beklädnad. Alldenstund tullpersonalen vid utförandet af sin tjänst har att under varma sommardagar vistas ute på kaj och båtar, kan lätt tänkas, huru svårt — ja, mången gång olidligt — det är att vid dylika tillfällen bära tjocka kommiskläder. Jag tillåter mig för den skull föreslå, att Riksdagen likaledes ville besluta det linnekläder in natura eller därför utgående beklädnadsersättning måtte tilldelas den tullverkets personal, som äger rätt att erhålla fri beklädnad.

Hvad som ytterligare bör uppmärksammas i den afgifna propositionen är den därstädes af Kungl. Maj:t föreslagna titelförändringen »tjänstemän af högre och tjänsteman af lägre grad». Om denna klassificerings behöflighet torde meningarna vara ganska delade. I föreliggande förslag till aflöningsstat ingå, som bekant, en hel del specialbenämningar, som tillräckligt markera den ena såväl som den andra tjänstemannens ställning. Så t. ex. upptages i gruppen »tjänsteman af högre grad» kammarskrifvare, kontrollör, tullförvaltare o. s. v. medan i den föreslagna gruppen »tjänsteman af lägre grad» finnas kustroddare, gränsridare, vaktmästare m. fl.

Sedan benämningen betjante föreslagits bortfalla, anföres i den kungl. propositionen å sid. 6 som skäl för grupperingen följande:

»Då det emellertid i vissa afseenden — såsom t. ex. ifråga om rätten till fri beklädnad och läkarvård — syntes lämpligt att fortfarande äga kollektiva benämningar för olika grupper af befattningshafvare, hafva införts benämningarna *tjänstemän af högre grad*, hvarmed afses de nuvarande tjänstemännen, samt *tjänstemän af lägre grad*, motsvarande nuvarande betjante.»

Det kan dock ifrågasättas om dessa skäl äro tillräckligt talande för ett fortsatt behållande af den klasskillnad, som är ämnad att försvinna, men som likväl kommer att finnas kvar genom benämningen *högre och lägre*.

Då jag hyser den uppfattningen, att vid tilldelandet af förmåner in natura de i dagligt bruk använda specialtitlarna äro tillräckliga för att tillkännage, hvilka som skola vara berättigade att komma i åtnjutande af nämnda förmån, och den föreslagna klassificeringen synes mig således obehöflig, tillåter jag mig hemställa, att benämningarna tjänstemän af

högre och tjänstemän af lägre grad måtte ersättas med enbart benämningen *tjänstemän*.

På grund af hvad jag sålunda anført hemställes,

att Riksdagen vid fastställandet af ny afföningsstat för tullverket för år 1911 måtte besluta,

dels att vaktmästare, hvilken, efter generaltullstyrelsens medgifvande, användes till andra göromål än sådana, som i allmänhet tillhöra vaktmästarebefattning, må för sådan tjänstgöring kunna af styrelsen tilldelas särskildt arvode, beräknadt efter 20 kronor per månad,

dels att linnebeklädnad måtte enligt reglemente, som af generaltullstyrelsen fastställles, tilldelas tjänstinnehafvare, som äro berättigade att erhålla uniformspersedlar in natura eller beklädnadsersättning till visst belopp, samt

dels att samtliga tjänstinnehafvare vid tullverket upptagas under benämningen *tjänstemän*.

Stockholm den 5 mars 1910.

Hjalmar Rissén.

I motionens syfte instämma:

Janne Tynell. Emil Kristensson. Fr. Berglund.
